

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Βρυξέλλες, 16 Ιουλίου 2002 (25.07)
(OR. en)

CONV 198/02

WG IV 5

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

της : Γραμματείας
προς : την Ομάδα εργασίας IV «Εθνικά Κοινοβούλια»
Θέμα : Σύνοψη της συνεδρίασης της 10ης Ιουλίου 2002

I. Ο ρόλος των εθνικών κοινοβουλίων στην ΕΕ

1. Ο Δρ Andreas Maurer (Stiftung Wissenschaft und Politik, Βερολίνο) παρουσίασε εισαγωγικά τη μελέτη του (βλ. έγγραφο αριθ. 8 της 9ης Ιουλίου), τονίζοντας μεταξύ άλλων τα ακόλουθα σημεία:
 - τα ελλείμματα κοινοβουλευτικού ελέγχου στην ΕΕ είναι ορατά, πέρα από το ζήτημα του ελέγχου της επικουρικότητας, και σε άλλες περιοχές, όπως η εξωτερική πολιτική, η δικαιοσύνη και οι εσωτερικές υποθέσεις, η εφαρμογή της «ανοικτής μεθόδου συντονισμού» και η λήψη αποφάσεων σε διεθνές επίπεδο, που η ΕΕ είναι αναγκασμένη να αναλάβει (Βασιλεία II, ΠΟΕ).
 - ως κρίσιμη πτυχή του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων (ε.κ.) πρέπει να θεωρηθεί η εξασφάλιση της δυνατότητας των πολιτών να εντοπίζουν τη νομοθεσία της ΕΕ.
 - κεντρικοί δείκτες για την αποδοτικότητα του ελέγχου των ε.κ. επί της δραστηριότητας των κυβερνήσεων τους στο Συμβούλιο είναι το πεδίο, η χρονική στιγμή και η διαχείριση και οι επιπτώσεις αυτού του ελέγχου· ειδικότερα, ο Δρ Maurer τάχθηκε υπέρ του έγκαιρου ελέγχου της επικουρικότητας, που πρέπει να επεκταθεί στα Πράσινα και τα Λευκά Βιβλία και στα ετήσια νομοθετικά προγράμματα της Επιτροπής.
 - ο έλεγχος των ε.κ. πρέπει να καλύπτει τη δράση σε επίπεδο ΕΜΑ και ομάδων εργασίας.
2. Η Ομάδα είχε ανταλλαγή απόψεων, κατά τη διάρκεια της οποίας υποβλήθηκαν στο Δρα Maurer διάφορες ερωτήσεις. Η συζήτηση αυτή, καθώς και οι απαντήσεις του Δρα Maurer, κάλυψαν τις ακόλουθες περαιτέρω πτυχές:
 - η ουσιαστική λειτουργία των ε.κ. είναι να εξασφαλιστεί η δημόσια συνειδητοποίηση και υποστήριξη της τρέχουσας νομοθεσίας της ΕΕ μεταξύ των πολιτών και έτσι να δημιουργηθεί ένα «αίσθημα κυριότητας».

- ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ανάλυση του ερωτήματος σε ποιο βαθμό οι ήδη υπάρχουσες ρυθμίσεις χρησιμοποιούνται στην πράξη, και ποιες προϋποθέσεις μένει ακόμη να πληρωθούν για να υπάρξει καλύτερος έλεγχος στην πράξη·
- πρέπει να εξετασθεί προσεκτικά μέχρι ποιο σημείο ο στόχος του καλύτερου ελέγχου των ε.κ. επί των κυβερνήσεων τους στο Συμβούλιο είναι δυνατό να αντανakλάται στη Συνθήκη: μια υπόδειξη που φαίνεται να συνάγεται είναι ότι, ενώ η ρύθμιση αυτού του ελέγχου πρέπει να παραμείνει στον τομέα της εθνικής νομοθεσίας, η Συνθήκη θα μπορούσε να διευκολύνει την ανάπτυξη των καλύτερων πρακτικών, αναγνωρίζοντας μερικές ευρείες αρχές·
- ο έλεγχος είναι ανάγκη να συγκεντρωθεί στο πολιτικό παρά στο διοικητικό επίπεδο, και γενικά ο εκ των προτέρων έλεγχος των ε.κ. πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην οδηγήσει σε παράλυση της νομοθεσίας της ΕΕ· ωστόσο αναγνωρίστηκε ότι πολλές σημαντικές αποφάσεις λήφθηκαν σε επίπεδο υπαλλήλων (ειδικότερα στην ΕΜΑ)·
- είναι σημαντικό να ενισχυθεί ο έλεγχος των ε.κ. πέρα από τη δράση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, παραδείγματος χάριν μέσω των συνεδριάσεων της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον αντίστοιχο αρχηγό κράτους ή κυβέρνησης πριν και μετά από μια συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όπως συμβαίνει με μερικά Κοινοβούλια·
- έχει μεγάλη σημασία, χάριν της μεγαλύτερης αποδοτικότητας του ελέγχου των ε.κ., οι νομοθετικές συζητήσεις του Συμβουλίου να είναι ανοικτές στο κοινό·
- είναι ανάγκη να προσδιοριστούν ακριβώς εκείνες οι περιοχές που στην πράξη εκφεύγουν προς το παρόν πραγματικού ελέγχου, στο επίπεδο είτε του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είτε των ε.κ. (όπως η κοινή αγροτική πολιτική ή ο δημοσιονομικός έλεγχος χωριστών προϋπολογισμών, όπως το Ταμείο Ευρωπαϊκής Ανάπτυξης), και να εξεταστεί εάν οι δυνατότητες ελέγχου των ε.κ. θα αρκούσαν για να αναπληρώσουν αυτά τα υπάρχοντα ελλείμματα, ή εάν ο ενισχυμένος κοινοβουλευτικός έλεγχος από το ΕΚ θα ήταν αποδοτικότερος (εν προκειμένω, παρατηρήθηκε επίσης ότι οι μεταρρυθμίσεις της ΚΑΠ ή της πολιτικής αλιείας εμποδίστηκαν μερικές φορές στο Συμβούλιο λόγω των περιορισμών που επέβαλαν τα ε.κ. στις δυνατότητες των κυβερνήσεων να κάνουν συμβιβασμούς)·
- οι δυνατότητες ταχύτερης μετάδοσης πληροφοριών στα ε.κ., παραδείγματος χάριν μέσω άμεσης διαβίβασης νομοθετικών προτάσεων από την Επιτροπή στα ε.κ.·
- είναι σημαντικό να μετάσχουν σε μεγαλύτερο βαθμό οι μόνιμες (δηλ. τομεακές) κοινοβουλευτικές επιτροπές ως συμπλήρωμα στους ελέγχους που ασκούν οι Επιτροπές Ευρωπαϊκών Υποθέσεων·
- τα ε.κ. θα μπορούσαν να συμβάλουν σημαντικά στον καλύτερη παρακολούθηση του τρόπου εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ σε εθνικό επίπεδο.

II Εφαρμογή και έλεγχος της αρχής της επικουρικότητας - Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

3. Ο Επίτροπος Barnier ενημέρωσε την Ομάδα για την πρακτική που ακολουθεί η Επιτροπή κατά την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας (οι σημειώσεις από την ομιλία του θα κυκλοφορήσουν σε χωριστό έγγραφο). Υπενθύμισε ότι ο σεβασμός της αρχής της επικουρικότητας αποτελεί κοινή ευθύνη και των τριών οργάνων της ΕΕ, πρόσθεσε δε ότι το ένα τρίτο των νομοθετικών προτάσεων προήλθε από διεθνείς νομικές υποχρεώσεις, ένα τρίτο απέρρευσε από κοινωνικές, οικονομικές ή τεχνικές εξελίξεις, ενώ ένα άλλο μέρος ήταν αποτέλεσμα αιτημάτων από όργανα της ΕΕ ή από κράτη μέλη.
4. Ο Επίτροπος Barnier αναφέρθηκε περαιτέρω στις προσπάθειες της Επιτροπής να ενσωματώσει συστηματικά στις μεθόδους της την αρχή της επικουρικότητας, κατόπιν της ανακοίνωσής της για το θέμα αυτό το 1992. Η Επιτροπή εφάρμοσε τις διατάξεις περί αιτιολόγησης και διαβουλεύσεων που θέσπισε το πρωτόκολλο του Άμστερνταμ και υπέβαλε ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, η οποία κάλυψε μεταξύ άλλων την εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας. Επιπλέον, η Επιτροπή σκόπευε να εφαρμόσει μέχρι το τέλος αυτού του έτους μια αξιολόγηση των επιπτώσεων των πολιτικών και νομοθετικών πρωτοβουλιών της, πράγμα που θα βοηθούσε να αξιολογηθεί καλύτερα η ανάγκη κοινοτικής δράσης σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Σημείωσε το σημαντικό ρόλο των ε.κ. κατά την αστυνόμευση της αρχής της επικουρικότητας μέσω του ελέγχου της δράσης των κυβερνήσεων τους στο επίπεδο της ΕΕ. Η Ομάδα υπογράμμισε την ανάγκη για σαφή και λεπτομερή «explication de motifs» για τα νομοθετικά σχέδια και τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί το ετήσιο νομοθετικό πρόγραμμα της Επιτροπής κατά τη διαδικασία ελέγχου της επικουρικότητας.

III Συνέχεια και προετοιμασία της επόμενης συνεδρίασης

5. Το Προεδρείο ανακοίνωσε ότι στις 22 Ιουλίου το πρωί θα πραγματοποιηθεί κοινή συνεδρίαση με την ΟΕ για την επικουρικότητα και ότι η συνεδρίαση της 18ης Ιουλίου θα χρησιμεύσει για την προετοιμασία αυτής της κοινής συνόδου. Τα μέλη κλήθηκαν να υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με το ρόλο των ε.κ. όσον αφορά τον έλεγχο της αρχής της επικουρικότητας πριν από αυτή τη συνεδρίαση.